

§ 21

Herttoniemen alueen palveluverkon kehittäminen

HEL 2014-002769 T 12 00 01

Päätös

Opetuslautakunnan suomenkielinen jaosto päätti esittää opetuslautakunnalle ja edelleen kaupunginhallituksen kautta kaupunginvaltuustolle, että Herttoniemen ala-asteen koulu ja Siilitien peruskoulu yhdistetään hallinnollisesti 1.8.2015 lukien. Yhdistetyssä koulussa toteutetaan vuosiluokkiin sitoutumatonta opetusta valtakunnallisen opetussuunnitelman säädökset huomioon ottaen.

Lisäksi opetuslautakunnan suomenkielinen jaosto päätti, että osasta Siilitien peruskoulun tiloista luovutaan tilapäisesti vuoteen 2022 saakka.

Käsittely

Esittelijä lisäsi esittelijän perusteluihin ennen otsikkoa "Tavoitteet" uutena kappaleena seuraavaa: "Siilitien peruskoulun vuosivuokra on 300 000 euroa. Jos luovutaan puolesta koulun tiloja, säästöä syntyisi noin 150 000 euroa, mikä vastaa vuosiluokkien 7–9 tuntikehyksessä 0,3 %:n säästöä. Hallinnollinen yhdistäminen säästää hallinnon kuluja arvioilta noin 50 000–70 000 euroa vuodessa."

Lisäksi esittelijä jakoi pöydälle asiaa koskevan taustaselvityksen, joka on liitetty päätöksen liitteeksi.

Puheenjohtaja Krohn totesi, että hänelle on annettu asiaa koskeva adressi.

Keskustelu.

Jäsen Jalovaara ehdotti, että asia palautetaan uudelleen valmisteltavaksi.

Kannattaja jäsen Nyman

Puheenjohtaja Krohn ehdotti, että päätösehdotukseen lisätään seuraavaa:

"Yhdistetyssä koulussa toteutetaan vuosiluokkiin sitoutumatonta opetusta valtakunnallisen opetussuunnitelman säädökset huomioon ottaen."

1 äänestys

18.03.2014

JAA-ehdotus: Asian käsittelyä jatketaan
EI-ehdotus: Jäsen Jalovaaran palautusehdotus

Jaa-äännet: 7

Jäsenet Korolainen, Leoni, Palm, Raittinen, Razmyar, Rydman,
puheenjohtaja Krohn

Ei-äännet: 2

Jäsenet Jalovaara, Nyman

Opetuslautakunnan suomenkielinen jaosto päätti jatkaa asian käsittelyä
äänin 7-2.

Esittelijä otti puheenjohtaja Krohnin ehdotuksen omakseen.

Hyväksyttiin esittelijän muutettu ehdotus.

Esittelijä

vs. linjanjohtaja
Marjo Kyllönen

Lisätiedot

Inari Salonen, palvelupäällikkö, puhelin: 310 86777
inari.salonen(a)hel.fi
Kaisa Nuikkinen, johtava arkkitehti, puhelin: 310 86291
kaisa.nuikkinen(a)hel.fi
Ulla-Maija Vähäsarja, aluepäällikkö, puhelin: 310 83013
ulla-maija.vahasarja(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Herttoniemen rakentaminen (liite).pdf
- 2 rk016-2014 Lausunotpyyntö.pdf
- 3 Herttoniemen ala-asteen koulun johtokunnan lausunto.pdf
- 4 Siilitien peruskoulun johtokunnan lausunto.pdf
- 5 Herttoniemen yhteiskoulun johtokunnan lausunto.pdf

Päätösehdotus

Opetuslautakunnan suomenkielinen jaosto päättää esittää
opetuslautakunnalle ja edelleen kaupunginhallituksen kautta
kaupunginvaltuustolle, että Herttoniemen ala-asteen koulu ja Siilitien
peruskoulu yhdistetään hallinnollisesti 1.8.2015 lukien.

Lisäksi opetuslautakunnan suomenkielinen jaosto päättää, että osasta
Siilitien peruskoulun tiloista luovutaan tilapäisesti vuoteen 2022 saakka.

Esittelijän perustelut

Siilitien peruskoulu ja Herttoniemen ala-asteen koulu ovat
vuosiluokkien 1 – 6 opetusta antavia kouluja, jotka muodostavat

yhdessä yläasteen koulun, Herttoniemen yhteiskoulun, kanssa alueella yhtenäisen perusopetuksen alueen.

Sekä Siilitien peruskoulu että Herttoniemen ala-asteen koulu ovat nykyisellä oppilasmäärällä melko pieniä yksiköjä. Siilitien peruskoulussa on sen kokoon nähden paljon erityisluokkia. Herttoniemen ala-asteen koulussa aloittaa syksyllä 2014 yksi erityisluokka. Herttoniemen yhteiskoulussa on kaksi erityisluokkaa.

Koulujen resurssit lasketaan pääosin koulun oppilasmäärän mukaan. Koulujen johtamisjärjestelmän ja myös opettajien opetusvelvollisuudentäyttymisen sekä oppilashuollon palvelujen järjestämisen näkökulmasta pieni koulu on haasteellinen. Tavoitteena on, että peruskoulut olisivat pääsääntöisesti rehtorikouluja. Siilitien peruskoulu yleisopetuksen oppilasmäärä on 105 oppilasta, mikä ei riitä rehtorikouluksi.

Tavoitteet

Helsingin kaupungin koulujen palveluverkon tarkastelu perustuu opetuslautakunnan hyväksymiin koulutuspoliittisiin linjauksiin (opetuslautakunta 31.1.2012 § 7) sekä kaupungin strategiaan tavoitteisiin.

Perusopetuksessa huolehditaan opetuksellisesta yhtenäisyydestä 1-9-luokilla ja muodostetaan mahdollisuuksien mukaan hallinnollisesti yhtenäisiä peruskouluja (luokat 1-9). Koulujen oppilaaksiottoalueita kehitetään vastaamaan nykyistä laajemman alueen koulutustarvetta. Huolehditaan koulumatkojen turvallisuudesta.

Koulutuspalveluja ja -tiloja kehitetään Helsingissä alueellisen tasapuolisuuden periaatteella. Uusille alueille rakennetaan väestömäärän edellyttämiä kouluja ja luovutaan ylimääräisistä koulutiloista alueilla, joilla oppilasmäärä laskee muutoin kuin tilapäisesti.

Erityisluokkaverkon suunnittelun lähtökohtana on vahvistaa lähikouluperiaatteen ja yhtenäisen peruskoulun toteutumista. Erityisluokkien sijoittamisessa otetaan huomioon koulun kokonaistilanne: koulun rakenne, yleisopetuksen oppilaiden määrät ja muut pienryhmät. Erityisluokkien sijoittamisella edistetään oppilaan oikeutta osittaiseen integraatioon koulupäivän aikana.

Laadukkaat ja yhteiskäytön mahdollistavat opetustilat turvataan sopeuttamalla koulu- ja oppilaitosverkko vastaamaan oppilaiden ja opiskelijoiden muuttuvia palvelutarpeita tarkistamalla tilamitoitusperusteet ottamalla huomioon kaikki kaupungissa sijaitsevat

koulut ja oppilaitokset. Talouden tasapainottamiseksi ja tuottavuuden paranemiseksi kaikki hallintokunnat laativat tilankäyttöohjelmat ja tehostamissuunnitelmat.

Opetussuunnitelma

Peruskoulun opetussuunnitelman valtakunnalliset perusteet ja tuntijako uudistuvat ja otetaan käyttöön 1.8.2016. Opetussuunnitelmassa korostetaan perusopetuksen yhtenäisyyttä ja oppilaan oppimispolun jatkumoa. Lisäksi painotetaan tulevaisuudessa tarvittavia laaja-alaista osaamista.

Herttoniemen ala-asteen koulussa opetusryhmät ovat järjestetty ikäintegraatio-periaatteella. Taustalla on montessoripedagoginen ajattelu. Elokuussa 2016 käyttöön otettava uusi valtakunnallinen tuntijako ei mahdollista Herttoniemen ala-asteen koulun nykyisenkaltaiseen ikäintegraatioon perustuvaa opetusta. Siilitien peruskoulussa on kehitetty erityisopetuksen ja yleisopetuksen integratiivisia toimintamalleja. Molemmissa kouluissa opetuksessa painotetaan joustavuutta, toiminnallisuutta, oppilaan yksilöllisyyttä ja aktiivisuutta, jotka ovat keskeisiä periaatteita myös uudistuvassa opetussuunnitelmassa. Opetussuunnitelman uudistuminen rinnan palveluverkon kehittämisen kanssa tarjoavat näin hyvät lähtökohdat kehittää edelleen Herttoniemen alueen laadukasta ja innovatiivista palvelukokonaisuutta.

Oppilaspohja ja tilat

Koulut mitoitetaan palvelemaan omaa oppilaaksiottoaluetta.

Vuosiluokkien 1- 6 oppilaspohja (väestöennuste) lähtee kasvamaan noin lukuvuonna 2020-2021 ja on kauden lopussa 577 henkilöä. Samoin 7–9 luokkalaisten määrä kasvaa ollen kauden lopussa 274. Ala-asteen kouluilla on tilaa yhteensä 487 yleisopetuksen oppilaspaiikkaa ja yläasteen koululla 409, eli yhteensä alueen kouluissa on 896 oppilaspaiikkaa (tehostettu mitoitus).

Herttoniemen ala-asteen oppilaaksiottoalueella asuvista lähikoulun valinneiden osuus on vaihdellut kolmen viimeisen vuoden aikana 77-100 %, Siilitien peruskoulun 54-68 % ja Herttoniemen yhteiskoulun lähikoulun 55-70 % .

Tilojen ja väestöennusteen vertailu liitteessä 1 on laadittu tehostetun tilamitoituksen mukaisesti (opetuslautakunnan suomenkielinen jaosto 25.2.2014). Voidaan todeta, että kouluissa on ylimääräistä tilaa yli 200 oppilaspaikan verran lukuvuoteen 2020-2021 saakka, mutta aivan tarkastelukauden lopussa tilat vastaavat lähiopetuspaikkatarvetta.

Oppilaspohja kasvaa seuraavan vuosikymmenen alussa, jolloin Siilitien oppilaaksiottoalueen pohjoisreunalle rakennetaan paljon uusia asuntoja, joissa arvioidaan asuvan lapsiperheitä. Myös muualla Herttoniemessä on asuntorakentamista. Kaupungin tietokeskus on jo ottanut huomioon alueen rakentamisen väestöennusteeseen. Valtaosa uudesta rakentamisesta ja väestökasvusta osuu ennustejaksolle. Ennuste tarkentuu kesällä 2014 uusien asuntorakentamishankkeiden selkeydyttyä.

Esittelijä esittää, että osasta Siilitien peruskoulun nykyisistä tiloista luovutaan vuoteen 2022 saakka, jolloin tilannetta arvioidaan uudestaan. Tiloista luopuminen tilapäisesti on perusteltua erityisesti tässä taloudellisessa tilanteessa. Tilasta luopumisesta päättää opetuslautakunnan suomenkielinen jaosto opetustoimen johtosäännön 5 § 6 kohdan mukaisesti.

Tilojen tarpeeseen vaikuttaa myös oppilaaksiottoalue. Yhdistyvän koulun oppilaaksiottoalueen on lähtökohtaisesti sama kuin koulujen nykyiset oppilaaksiottoalueet. Oppilaaksiottorajoja tarkastellaan sovittujen periaatteiden mukaisesti myöhemmin opetuslautakunnan suomenkielisessä jaostossa.

Kuuleminen

Herttoniemen ala-asteen koulun ja Siilitien peruskoulun hallinnollista yhdistymistä on valmisteltu yhteistyössä koulujen ja niiden sidosryhmien kanssa.

Herttoniemen ala-asteen koulun, Siilitien peruskoulun ja Herttoniemen yhteiskoulun johtokunnilta pyydettiin lausunnot esityksestä (ryhmäkirje 16/2014). Lausuntopyyntö ja koulujen lausunnot ovat esityslistan liitteenä. Sekä Herttoniemen ala-asteen johtokunta että Siilitien peruskoulun johtokunta vastustavat koulujen hallinnollista yhdistymistä. Herttoniemen yhteiskoulun johtokunta ei ota kantaa hallinnolliseen yhdistymiseen. Lausuntoa antaessaan johtokunnat ovat kuulleet koulunsa oppilaskuntaa.

Molemmissa kouluissa oli henkilöstön informointi- ja keskustelaisuudet maaliskuussa 2013 sekä kuuleminen 3. ja 4.9.2013. Alueen johtokuntien vanhempainyhdistyksen edustajien (hallituksen) keskustelutilaisuus oli 9.9.2013. Herttoniemen ala-asteen henkilöstön kuuleminen oli 11.2.2014 ja Siilitien peruskoulun henkilöstön kuuleminen 6.2.2014. Siilitien peruskoulun ja Herttoniemen ala-asteen koulun henkilöstöä on kuultu yhdessä 27.2.2014.

Asukkaille järjestettiin keskustelutilaisuus 27.2.2014. Kutsu tilaisuuteen julkaistiin opetusviraston käyttämissä ilmoituslehdissä sekä viestimille

suunnatussa tiedotteessa. Lisäksi huoltajat saivat asiasta tiedotteen 11.2.2014 Wilman kautta. Asukkaat voivat antaa palautetta sähköisten palautekanavien kautta. Saadut kannanotot on liitetty asiakirjoihin.

Asiaa on käsitelty opetusviraston virastotoimikunnassa 24.2.2014.

Terveysvaikutukset

Kouluverkolla on olennaista merkitystä asukkaiden hyvinvoinnin kannalta. Oppilasmäärien muutokset edellyttävät palveluverkon jatkuvaa tarkistamista. Uusille alueille esitetään rakennettavaksi väestöennusteeseen pohjautuvat peruskoulutilat ja oppilasmäärältään vähenevillä alueilla luovutaan ylimääräisistä koulutiloista. Muuttuvat oppilasmäärät huomioon ottaen huolehditaan siitä, että peruskoulu säilyy asuinalueiden peruspalveluna ja siitä, että opetuksellinen yhtenäisyys säilyy 1 - 9 - luokilla.

Koulutilojen mitoituksessa on otettu huomioon iltapäivätoiminnan tilatarpeet. Esitykset valmistellaan kouluja ja johtokuntaa kuullen.

Esittelijä

vs. linjanjohtaja
Marjo Kyllönen

Lisätiedot

Inari Salonen, palvelupäällikkö, puhelin: 310 86777
inari.salonen(a)hel.fi
Kaisa Nuikkinen, johtava arkkitehti, puhelin: 310 86291
kaisa.nuikkinen(a)hel.fi
Ulla-Maija Vähäsarja, aluepäällikkö, puhelin: 310 83013
ulla-maija.vahasarja(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Oppilas pohja ja tilat
- 2 rk016-2014 Lausuntopyyntö
- 3 Herttoniemen ala-asteen koulun johtokunnan lausunto
- 4 Siilitien peruskoulun johtokunnan lausunto
- 5 Herttoniemen yhteiskoulun johtokunnan lausunto